

Warszawa, 13 grudnia 2013 r.

Fundacja Panoptykon

Odpowiedź na wniosek o udostępnienie informacji publicznej dot. działań amerykańskiej Agencji Bezpieczeństwa Narodowego (NSA) oraz programu PRISM

Zgodnie z art. 4 ustawy o dostępie do informacji publicznej obowiązane do udostępnienia informacji są władze publiczne (organy) w zakresie posiadanych przez te organy informacji, a nie osoby fizyczne piastujące w ich ramach funkcje publiczne.

Ad. 1), 2)

Stan wiedzy lub świadomości danej osoby fizycznej nie stanowi informacji publicznej.

Ad. 3)

Raport nt. wpływu nadzoru państw nad komunikacją na prawo do prywatności oraz na wolność wypowiedzi i przekonań (dok. nr A/HRC/23/40 - dostępny na stronie internetowej Urzędu Wysokiej Komisarz NZ ds. Praw Człowieka pod adresem - http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session23/A.HRC.23.40_EN.pdf) opublikowano 17 kwietnia 2013 r., jako jeden z dokumentów na 23. sesję Rady Praw Człowieka NZ (RPCz) w Genewie. Ministerstwo Spraw Zagranicznych uczestniczyło w pracach 23. sesji RPCz (27 maja – 14 czerwca br.). W dniu 3 czerwca 2013 r. odbył się tzw. interaktywny dialog ze specjalnym sprawozdawcą ds. promocji i ochrony wolności słowa i przekonań, Frankiem La Rue, który przedstawił ww. raport. Delegacja RP uczestniczyła w ww. dialogu, gdzie pozytywnie oceniła raport oraz wyraziła uznanie dla dotychczasowej pracy specjalnego sprawozdawcy na rzecz promocji wolności słowa, szczególnie w kontekście rozwoju technologii komunikacyjnych. Sporządzanie notatek z tzw. dialogów interaktywnych co do zasady nie jest praktykowane.

Ad. 4)

Konkluzje ujęte w ww. raporcie nie były przedmiotem wystąpień przedstawicieli MSZ na szczeblu międzynarodowym. MSZ było zaangażowane w proces negocjacji rezolucji RPCz dotyczących problematyki prawa do prywatności (rezolucja nt. promowania i ochrony praw człowieka w Internecie – dok. nr A/HRC/RES/20/8 – dostępny pod adresem internetowym <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/G12/153/25/PDF/G1215325.pdf>; rezolucja nt. ochrony praw człowieka w walce z terroryzmem – dok. Nr A/HRC/RES19/19 – dostępny pod adresem internetowym <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/LTD/G12/124/07/PDF/G1212407.pdf>; rezolucja nt. wolności słowa – dok. Nr A/HRC/RES/12/16 dostępny pod adresem internetowym <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/G09/166/89/PDF/G0916689.pdf>). Uczestniczono też w pracach nad rezolucją współautorstwa Niemiec i Brazylii nt. prawa do prywatności (*the right to privacy in the digital age*), którą w drodze konsensusu przyjął III Komitet Zgromadzenia Ogólnego NZ w Nowym Jorku w dn. 27 listopada 2013 r. Do grona sponsorów

projektu rezolucji dołączyło 20 państw UE (w tym Polska). Podstawowym celem tej inicjatywy było potwierdzenie prawa człowieka do ochrony prywatności oraz prawa do ochrony przed bezprawną ingerencją w prywatność, zgodnie z Powszechną Deklaracją Praw Człowieka oraz Międzynarodowym Paktem Praw Politycznych i Obywatelskich (ICCPR). Rezolucja wzywa wszystkie państwa ONZ do podjęcia działań na rzecz zaprzestania naruszeń prawa do prywatności i zapobiegania takim naruszeniom oraz procedur przeglądu i prawodawstwa pod kątem przestrzegania prawa do prywatności.

Ad. 5)

Kwestia wprowadzania zmian do Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych w kontekście ww. raportu nie jest podnoszona – w tym przez Polskę – na forach międzynarodowych zajmujących się prawami człowieka. W rekomendacjach raportu postuluje się opracowanie przez Komitet Praw Człowieka nowego *General Comment* nt. prawa do prywatności.

Ad. 6), 7), 8)

Stan wiedzy lub świadomości danej osoby fizycznej nie stanowi informacji publicznej.

Ad. 9)

W dn. 2 lipca 2013 r. dyrektor departamentu Ameryki MSZ przekazał na ręce przedstawiciela Ambasady USA w Warszawie notę dyplomatyczną z prośbą o przekazanie wyjaśnień dot. ewentualnych działań NSA wobec Polski i Unii Europejskiej.

Ad. 10)

Czynności podejmowane przez MSZ związane z zapewnieniem bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych resortu mają charakter ciągły. Należy podkreślić, iż otwarte systemy teleinformatyczne MSZ posiadają wielopoziomowe zabezpieczenia mające na celu uniemożliwienie infekcji stacji końcowych wewnątrz sieci.

Ad. 11)

Szeroko rozumiana problematyka prawa do prywatności nie znajduje się w formalnej właściwości Ministra Spraw Zagranicznych. Instytucją właściwą kompetencyjnie do udzielenia odpowiedzi na powyższe pytanie jest Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji.

Ad. 12)

Ministerstwo Spraw Zagranicznych stwierdza brak dwustronnych umów międzynarodowych regulujących działalność Agencji Bezpieczeństwa Narodowego Stanów Zjednoczonych na terytorium Polski.

Ustawa o dostępie do informacji publicznej nie służy do żądania dokonywania wykładni przepisów prawa, ani do domagania się informacji o obowiązującym prawie.

Ad. 13)

Sprawa PRISM nie była przedmiotem rozmów na szczeblu rządowym między RP a Republiką Federalną Niemiec, w zakresie objętym kompetencjami Ministrów Spraw Zagranicznych.

Ad. 14)

MSZ nie posiada informacji, które potwierdzałyby, że władze Republiki Federalnej Niemiec zwracały się o poparcie inicjatywy w sprawie zmian w Międzynarodowym Pakcie Praw Politycznych i Obywatelskich.

Ad. 15)

Instytucją właściwą kompetencyjnie do udzielenia odpowiedzi na powyższe pytanie jest Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji.

Ad. 16), 17), 18)

Instytucją właściwą kompetencyjnie do udzielenia odpowiedzi na powyższe pytania jest Ministerstwo Gospodarki.

Ad. 19), 20), 21), 22), 23)

Instytucją właściwą kompetencyjnie do udzielenia odpowiedzi na powyższe pytania jest Ministerstwo Finansów.

Ad. 24), 25)

Instytucją właściwą kompetencyjnie do udzielenia odpowiedzi na powyższe pytania jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Ad. 26), 27), 28), 29)

Instytucją właściwą kompetencyjnie do udzielenia odpowiedzi na powyższe pytania jest Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji.

Ad. 30)

Minister Spraw Zagranicznych nie zlecał tego typu analizy.

Ad. 31), 32)

Instytucją właściwą kompetencyjnie do udzielenia odpowiedzi na powyższe pytania jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Ad. 33)

Sprawa PRISM nie została włączona przez Wysoką Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa do agendy posiedzeń Rady do Spraw Zagranicznych i nie była przedmiotem dyskusji Rady. Przedstawiciel MSZ na posiedzeniach Rady do Spraw Zagranicznych nie przedstawiał stanowiska ws. PRISM.

Ad. 34)

Nie.

Ad. 35)

Tak.

36), 37)

Instytucją właściwą kompetencyjnie do udzielenia odpowiedzi na powyższe pytania jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Ad. 38)

W treści noty Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej zwróciło się z prośbą o przekazanie wyjaśnień dotyczących domniemanej aktywności *National Security Agency* wobec Polski i Unii Europejskiej.

Ad. 39), 40), 41)

Problematyka PRISM była przedmiotem rozmowy ministra spraw zagranicznych z sekretarzem stanu USA w dniu 5 listopada 2013 r. Notatka z rozmowy jest niejawną. W tym zakresie zostanie wydana decyzja administracyjna o odmowie udostępnienia informacji publicznej (patrz zał.).

Ad. 42), 43)

Przedstawiciele MSZ po 6 czerwca br. nie odbywali spotkań/rozmów z dyrektorem NSA lub jego zastępcą.

Ad. 44)

Odpowiedź na powyższe pytanie została udzielona przy pytaniu 38.

Ad. 45), 46)

Ambasada RP w Waszyngtonie po 6 czerwca 2013 r. informowała o działaniach NSA oraz programie PRISM w ramach m.in.: biuletynów sygnałowych, notatek medialnych (opracowania/analizy wybranych artykułów medialnych) oraz notatek poświęconych innym kwestiom, które uwzględniały element tzw. afery Snowdena. Materiały te obejmowały m.in. następujące informacje:

- A)** W 17 lipca 2013 r. przed komisją sądową Izby Reprezentantów (IR) odbyło się przesłuchanie przedstawicieli NSA, Departamentu Sprawiedliwości, FBI (*Federal Bureau of Investigation*) oraz Biura Dyrektora Wywiadu Narodowego (*ODNI – Office of the Director of National Intelligence*) ws. działalności inwigilacyjnej NSA. W jego ramach:
- zarówno Republikanie, jak i Demokraci zasiadający w komisji zgodzili się, że administracja przekroczyła uprawnienia dot. inwigilacji przyznane przez Kongres oraz wyrazili sceptycyzm co do celowości gromadzenia i przechowywania danych telefonicznych obywateli USA na ujawnioną skalę;
 - przedstawiciele administracji usprawiedliwiali prowadzenie ujawnionej działalności faktem udaremnienia wielu zamachów terrorystycznych. Zapewniali, iż programy realizowane były pod ścisłą kontrolą FISC (*Foreign Intelligence Surveillance Court*), Kongresu i NSA, oraz że administracja przestrzegała ustanowionych przez nie reguł;
- B)** Ambasador Unii Europejskiej w Waszyngtonie poinformował ambasadorów krajów UE (3 lipca 2013 r.) m.in. o liście prokuratora generalnego USA do UE (1 lipca 2013 r.) ws. powołania grupy roboczej wysokiego szczebla odpowiedzialnej za (a) wyjaśnienie sytuacji wokół programu PRISM oraz (b) wymianę informacji nt. praktyk i zakresu działań wywiadu.
- C)** 8 lipca br. w Waszyngtonie odbyło się spotkanie przedstawicieli administracji USA i Unii Europejskiej nt. ochrony danych osobowych i współpracy wywiadowczej. Strona amerykańska była reprezentowana przez przedstawicieli Departamentów Sprawiedliwości i Stanu, Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz służb wywiadowczych. UE reprezentowali przedstawiciele KE, Delegatury UE w Waszyngtonie oraz PCz. Rozmowy objęły m.in.:
- KE przedstawiła stan prac i zaznaczyła, że w Europie panuje kryzys zaufania względem partnerów amerykańskich. Odbudowa tego zaufania wymaga wyjaśnień ze strony Stanów Zjednoczonych. Zaznaczono także, iż celem prowadzonych rozmów nie będzie skupienie się na działalności służb USA, ale wpływie tych działań na obywateli europejskich (w świetle ich fundamentalnych praw);

- USA wyraziły zainteresowanie odbudową zaufania wśród PCz. W trakcie spotkania powtarzano, że jeżeli prowadzone rozmowy mają zostać nazwane „dialogiem”, to oczekują, iż wymiana informacji będzie obustronna.

Ad. 47), 48)

Problematyka PRISM była przedmiotem m.in. rozmów dyrektora departamentu Ameryki MSZ z przedstawicielami Ambasady USA w Warszawie (2 oraz 9 lipca 2013) oraz podsekretarza stanu MSZ z ambasadorem USA w Warszawie (25 października 2013).

W trakcie pierwszej rozmowy przekazano notę dyplomatyczną z prośbą o wyjaśnienia strony amerykańskiej ws. domniemanej aktywności amerykańskiej Agencji Bezpieczeństwa Narodowego wobec Polski i Unii Europejskiej. Przedstawiciel ambasady USA zobowiązał się do nadania sprawie dalszego biegu i przekazania dokumentu właściwym organom w USA. Jednocześnie nawiązał do czerwcowego spotkania ministerialnego JHA (*Justice and Home Affairs*) w Dublinie, podczas którego strona amerykańska zaproponowała utworzenie wspólnej grupy eksperckiej służb wywiadu i ekspertów ds. polityki prywatności, która zajmie się wyjaśnieniem funkcjonowania Programu PRISM.

Notatki z drugiej i trzeciej rozmowy są niejawne. W tym zakresie zostanie wydana decyzja administracyjna o odmowie udostępnienia informacji publicznej (patrz zał.).

Ad. 49), 50)

Nie.

Ad. 51)

Instytucją właściwą kompetencyjnie do udzielenia odpowiedzi na powyższe pytanie jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Ad. 52), 53)

Nie.

Ad. 54, 55)

Sprawa PRISM nie została włączona przez Wysoką Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa do agendy posiedzeń Rady do Spraw Zagranicznych i nie była przedmiotem dyskusji Rady. Przedstawiciel MSZ na posiedzeniach Rady do Spraw Zagranicznych nie przedstawiał stanowiska ws. PRISM.

Ad. 56)

Ministerstwo Spraw Zagranicznych nie zamówiło, ani nie planuje zamówić, ekspertyzy prawnej dotyczącej zgodności działań USA w zakresie programów pozyskiwania danych osobowych przez NSA z Międzynarodowym Paktem Praw Obywatelskich i Politycznych.

Ad. 57)

W dniu 2 lipca 2013 r. do Ambasady RP w Moskwie wpłynął wniosek (faks) podpisany imieniem i nazwiskiem pana Edwarda Josepha Snowdena (datowany na 30 czerwca 2013 r.) o udzielenie azylu politycznego w Polsce.

Ad. 58)

Wniosek pana E. J. Snowdena był niekompletny (brak adresu wnioskodawcy) i został przekazany za pismem z dnia 4 lipca 2013 r., wraz z wezwaniem do usunięcia braków formalnych, do właściwego urzędu tj. Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców (UdSC), celem rozpatrzenia sprawy.

Ad. 59)

W dniu 29 lipca 2013 r. do Wydziału Konsularnego Ambasady RP w Moskwie wpłynęło pismo UdSC z prośbą o udostępnienie adresu p. E. J. Snowdena i wyjaśnieniem, iż adres jest niezbędny do nawiązania kontaktu z ww. cudzoziemcem i ustosunkowaniem się przez organ do jego wniosku. Jednocześnie UdSC wskazał, iż w przypadku, gdy wnoszący podanie nie wskaże swojego adresu i nie ma możliwości ustalenia tego adresu na podstawie posiadanych danych, podanie pozostawia się bez rozpoznania. W dniu 30 lipca 2013 r. Wydział Konsularny Ambasady RP w Moskwie przesłał do UdSC pismo informujące, że nie posiada adresu ww. cudzoziemca.

Ad. 60)

Odpowiedź na to pytanie jest udzielona powyżej (pyt. 57 i 58).

Ad. 61)

Odpowiedź na to pytanie jest udzielona powyżej (pyt. 57-59).

Ad. 62)

MSZ przekazał sprawę do UdSC.

Ad. 63)

Stan wiedzy lub świadomości danej osoby fizycznej nie stanowi informacji publicznej.

Ad. 64)

MSZ również zaznajomił się z informacją przekazaną w dniu 5 września 2013 r. w Parlamencie Europejskim przez Duncana Campbella.

Ad. 65), 66), 67), 68)

MSZ nie prowadzi żadnych działań związanych z ujawnieniem informacji na temat brytyjskiego programu TEMPORA.